

Informatie aan de Raad

Datum

16 juli 2024

Auteur(s)

C.L. de Haan

Commissievergadering

Portefeuillehouder

T.E. Siderius
M. Sanderse

Keten

Sociaal

Raadsvergadering

Openbaar

openbaar

Onderwerp

Krachtig Hattem: gezond, veilig en kansrijk opgroeien.

Inleiding

In het bestuursakkoord heeft het college de wens opgenomen om te komen tot een Hattems Model voor Preventie en Zorg: een preventieaanpak gericht op het creëren van een positieve leefomgeving, waarin jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien, zonder middelengebruik. Op 10 juli 2023 heeft uw Raad ingestemd met het procesvoorstel van het Hattems Model voor Preventie en Zorg. Het model heeft ondertussen een nieuwe naam: Krachtig Hattem, gezond veilig en kansrijk opgroeien.

Krachtig Hattem

Krachtig Hattem is een preventieaanpak gericht op creëren van een positieve leefomgeving, waarin kinderen en jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Krachtig Hattem gaat uit van de kracht van de gemeenschap, waarin de omgeving van kinderen en jongeren wordt versterkt. Een sterke basis voor elke kind thuis, op school, in de vrije tijd en in de vriendengroep.

De omgeving versterken doen we door in eerste instantie de normale leefwereld te versterken, op de plekken waar kinderen automatisch komen. Hierbij valt te denken aan: het gezin, familie, burens, onderwijs, verenigingen, kerkgemeenschap, bibliotheek en supermarkt. We streven naar korte lijnen met onze samenwerkingspartners: verloskundigen, het consultatiebureau, kinderopvang, onderwijs, buursportcoaches, fysiotherapie, logopedie, jongerenwerk, maatschappelijk werk en jeugdprofessionals.

Krachtig Hattem probeert invloed uit te oefenen op de omgeving van een kind. Dit betekent dat we geen specifieke interventies meer inzetten gericht op een kind of jongere, maar dat we de omgeving van het kind (ouders, vrienden, school of vrije tijd) willen versterken.

Binnen Krachtig Hattem zijn er vier thema's gedefinieerd waaraan we willen werken:

1. Psychische gezondheid | mentaal welbevinden

Steeds meer jongeren kampen met onder andere stress, prestatiedruk, eenzaamheid, angst, depressie, suïcidale gedachten, en de afname van levensperspectief en motivatie.

2. Ouder- en gezinsproblematiek

Er zijn kinderen en jongeren die problemen ervaren door wat er speelt bij ouders en in het gezin. Met name psychische problemen van ouders, als ook relatie- en scheidingsproblemen spelen hierin een rol.

3. Alcohol- en middelengebruik

Lokale professionals geven signalen van alcohol- en middelengebruik door Hattemse jongeren. Het wel of niet gebruiken wordt grotendeels bepaald door de omgeving van de jongere: ouders, vrienden, school en vrijetijdsbesteding. Daar ligt dan ook de sleutel voor de kentering.

4. Jeugdoverlast

Een nauwe samenwerking tussen o.a. politie, jongerenwerk en handhaving is ingezet. Na de coronapieak is jeugdoverlast in Hattem weer stabiel laag geworden. Nieuwe aanwas komt echter in golven. Krachtig Hattem richt zich op het voorkomen van nieuwe aanwas.

Startbijeenkomst

In april 2024 is er een startbijeenkomst georganiseerd met ruim 60 enthousiaste deelnemers. Deze deelnemers vertegenwoordigden het brede palet van de samenleving: kinderopvang, primair en voortgezet onderwijs, maatschappelijk werk, sportverenigingen, muziekverenigingen, buurtsportcoaches, inwoners, jeugdconsulenten, het centrum voor jeugd en gezin, consultatiebureaus, politie en jeugd-BOA. Deze bijeenkomst luide de gezamenlijke start in van onze preventieaanpak.

Doelgroepen

Het IJslandse preventiemodel, de methodiek die is gekozen voor Krachtig Hattem, richt zich in eerste instantie op de leeftijdsgroep 10 tot 18 jaar. Doordat we in Hattem een hechte gemeenschap zijn, we korte lijnen hebben, de partners elkaar goed weten te vinden, kiezen we ervoor Krachtig Hattem in te richten voor kinderen van 0 tot 18 jaar. We gunnen in Hattem elk kind een kansrijke start. Krachtig Hattem is derhalve onderverdeeld in verschillende leeftijdsgroepen: 0 tot 4 jaar, 4 tot 12 jaar en 12 tot 18 jaar.

0 tot 4 jaar

In de leeftijdsgroep 0 tot 4 jaar zetten we in op het domein gezin. We willen een sterke basis voor elke gezin, waarbij er voldoende draagkracht is voor het opvoeden van de kinderen. Hierbij vinden we het belangrijk dat ouders steun hebben aan elkaar en hun sociale netwerk (familie, vrienden, buren).

We willen daarbij ontmoetingen tussen ouders stimuleren, zodat ouders een sociaal netwerk hebben waar ze op terug kunnen vallen en ervaringen kunnen delen.

4 tot 12 jaar

Naast het domein gezin, worden school, vrije tijd en de vriendenkring steeds belangrijker in de leeftijdsgroep van 4 tot 12 jaar. Kinderen gaan naar school, krijgen vrijetijdsbesteding en gaan bij vriendjes spelen. Kinderen ontwikkelen zich steeds meer buiten het gezin, de wereld van de kinderen wordt groter. De omgeving van het kind hiermee ook. We richten ons in deze leeftijdsgroep daarom ook op de domeinen school, vrienden en vrije tijd. Onze aanpak richt zich erop om de 'bewezen factoren' te versterken. In onderstaand figuur zijn alle 'bewezen factoren' per domein weergegeven. Uit onderzoek blijkt dat 'tijd doorbrengen met ouders' een causaal verband heeft met het mentaal welbevinden van een kind. Hoe meer tijd er met ouders wordt doorgebracht, hoe minder vaak een kind psychische klachten of somberheidsklachten heeft. Door de positieve factoren te versterken en de negatieve factoren te verminderen, dragen we bij aan het welbevinden van kinderen. We richten ons binnen deze leeftijdsgroep op het mentaal

welbevinden, gezinsproblematiek, bewegen en sport, voeding, mediawijsheid en pesten.

12 tot 18 jaar

In de leeftijdsgroep 12 tot 18 jaar zetten we in op dezelfde vier domeinen als bij de leeftijdsgroep 4 tot 12 met de bewezen factoren. Een extra uitdaging in deze leeftijdsgroep is dat de middelbare scholen in Zwolle zijn. Dit zorgt voor de ouders dat het lastiger is om zicht te houden met wie hun kind omgaat en contact te maken met andere ouders. Daarom zetten we extra in op de beschermende factoren. Het uitgangspunt om hier zo vroeg mogelijk mee te beginnen, zodat jongeren altijd een sterke basis hebben om op terug te vallen binnen de Hattemse gemeenschap. Bovendien ontwikkelen zij vroegtijdig competenties om met lastige situaties om te gaan. Daarnaast zetten we extra in op het mentaal welbevinden, alcohol en middelengebruik en het voorkomen van jeugdoverlast.

Monitoring

Binnen Krachtig Hattem werken we volgens een vaste tweejarige cyclus, welke het cruciale fundament creëert om met de gehele gemeenschap samen te werken. We starten met een monitor. Samen met de GGD en Trimbos zijn er data bij jongeren en ouders uit Hattem opgehaald. Na de afname van de vragenlijsten bespreekt de procesbegeleider de resultaten met de scholen, ouders en lokale partners middels dialoogsessies. Gezamenlijk bepalen we drie belangrijke speerpunten. Voor elk speerpunt kiezen Krachtig Hattem en haar samenwerkingspartners de best passende en werkende interventies. Daarna voert Krachtig Hattem en haar samenwerkingspartners de geplande aanpakken en activiteiten uit. Aan het einde van de cyclus volgt er een evaluatie en begint de aanpak weer bij monitoring.

Vervolg

Op dit moment bevinden we ons in de fase van dialoogsessies, deze fase verwachten we eind dit jaar af te sluiten, waarna we in het begin van het nieuwe jaar werkgroepen gaan vormen om de speerpunten uit te werken. Uw Raad wordt over de uitkomsten van de dialoogsessies separaat geïnformeerd.